

Finansavdelningen
Inköpsenheten
Peter Gran

Styrelsen för Stockholm Avfall AB

Upphandlingsärende Tjänstekoncession fastighetsnära insamling av returpapper

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att bemyndiga verkställande direktören att, efter genomförd upphandling, teckna avtal.

Mårten Frumerie
Verkställande direktör

Malin Werner
Avdelningschef
Avfall

Sammanfattning

Upphandlingen avser fastighetsnära insamling (FNI) av returpapper inom Stockholms stad. Upphandlingen kommer genomföras som en tjänstekoncession där ersättningen för tjänsten utgörs av rätten att nyttja materialet för koncessionen dvs. returpappret samt att verksamhetsrisken (efterfrågerisk och/eller utbudsrisik) övertas av koncessionshavaren. Avtalsperioden är 3 år med möjlighet till förlängning 1+1 år.

Bakgrund

I december 2020 beslutade regeringen att upphäva producentansvaret för insamling och återvinning av returpapper per den 31 december 2021 (förordning 2018:1463). Ansvaret för både insamling och återvinning övergår därmed till kommunerna den 1 januari 2022.

Insamlingen ska ske från lättillgängliga platser och det bedöms utifrån respektive kommun och returpapperskonsumtion. De senaste 10 åren har mängden returpapper halverats och prognosen är fortsatt minskning med 10-15% per år.

På mycket kort tid behöver nu SVOA säkerställa insamling och återvinning av returpapper från 1 januari 2022. Det finns flera utmaningar med att ta över ansvaret för insamling och

återvinning av returpapper med så kort varsel. Utmaningarna består bland annat av att SVOA inte har några register över anslutna fastigheter samt det är många entreprenörer med olika lösningar som idag samlar in returpapper via FNI, under 2020 samlades 7 000 ton in inom FNI-systemet,

ÄRENDET

Nuläge

Ansvar för både insamling och återvinning av returpapper övergår till kommunen den 1 januari 2022. Det är nytt uppdrag för Stockholm Vatten och Avfall.

Mål och syfte

Uppdraget innebär högt funktionsansvar där entreprenaden ger god service till invånarna, hög kvalitet på erbjudna tjänster och god arbetsmiljö för de anställda. Miljökrav ställs i enlighet med Stockholm Vatten och Avfalls hållbarhetsstrategi och Stockholms stads miljöprogram.

Syftet är att säkerställa fastighetsnära insamling av returpapper med fortsatt hög kvalitet. I uppdraget ingår att mellanlagra, hantera och avsätta materialet på marknaden. Avtalsperioden för kommande avtal med avtalsstart 1 januari 2022 löper under tre år och därefter finns möjlighet att förlänga avtalet med 1+1 år.

Upphandlingen kommer att genomföras som en tjänstekoncession där ersättningen för tjänsten utgörs av rätten att nyttja materialet för koncessionen dvs. returpappret.

En tjänstekoncession är ett kontrakt av samma slag som ett tjänstekontrakt, men som innebär att ersättningen för tjänsterna helt eller delvis utgörs av en rätt att nyttja tjänsten, i detta fall materialet i form av returpappret. Rätten att nyttja en tjänst innefattar även möjligheten för koncessionshavaren att erhålla ersättning i form av betalning från de kunder som använder de tjänster som tillhandahålls.

Den avgörande skillnaden mellan en tjänstekoncession och ett vanligt tjänsteavtal är att i en koncession övertar koncessionshavaren verksamhetsrisken, eller i vart fall en betydande del av verksamhetsrisken som är förenad med utförandet av tjänsten. Med detta avses en risk för att vara utsatt för marknadens nycker. Sådan risk kan exempelvis ta sig uttryck i en risk för att utsättas för konkurrens från andra leverantörer, risk för bristande jämvikt mellan utbud och efterfrågan samt risk för insolvens hos verksamhetens kunder.

Det finns inte någon begränsning i hur många entreprenörer som kan vara koncessionshavare i en tjänstekoncession, förutsatt att de uppfyller ställda villkor. SVOA kan dock själva sätta upp begränsningar i antalet koncessionshavare om detta upplevs som fördelaktigt för verksamheten. Bolagets analys av marknaden indikerar att det finns ett tiotal entreprenörer i staden som kan anses ha möjlighet att uppfylla ställda krav.

Organisation och ansvarsfördelning

Insamlingsenheten inom Stockholm Avfall AB är kravställare och inköpsenheten genomför upphandlingen.

Tidplan

Upphandlingen är planerad att annonseras under hösten 2021 med planerad tilldelning av kontrakt före november månads utgång.

Ekonomi

Upphandlingen kommer genomföras som en tjänstekoncession där ersättningen för tjänsten utgörs av rätten att nyttja materialet för koncessionen dvs. returpappret samt att verksamhetsrisken (efterfrågerisk och/eller utbudsrisk) övertas av koncessionshavaren. Ingen ersättning kommer utgå från SVOA till upphandlade entreprenörer. Entreprenörens ersättning för uppdraget utgörs av fastställd maxtaxa som erläggs av kunderna samt ersättning för försäljning av insamlat returpapper.

Risker

Överprövning som försenar avtalstecknande och kommande entreprenadstart.
För att minimera risken för överprövning sker en dialog med marknaden.

Kravställning och uppföljning

I samband med upphandlingen kommer kontroll av företagen göras avseende bland annat generella uteslutningsgrunder samt kollektivavtal.

Krav kommer att ställas på ekonomisk ställning, kompetens, kapacitet och erfarenhet samt kvalitets- och miljöledningssystem. Miljökrav kommer att ställas i enlighet med Stockholm Vatten och Avfalls hållbarhetsstrategi och Stockholms stads miljöprogram.

För att tillse god avtalsefterlevnad krävs kontinuerlig uppföljning av entreprenörernas arbete. Under avtalstiden kommer uppföljning att ske löpande bland annat avseende miljökrav, kvalitet och avsättningsrapportering. Stockholm Vatten och Avfall utför regelbundet kontroller av avtalsefterlevnad och de administrativa kraven i avtalen. Uppföljningsarbetet kommer att bedrivas av insamlingsenheten i samarbete med inköpsenheten.

SLUT